בס"ד

גליון כ'
חודש כסלו
תהא שנת
פלאי המשיח

פְּלָאוֹת עֲדוֹתֶיךָ

אמרות טהורות מהגה"ח רבי יצחק פייוויש גינזבורג שליט"א

אור וחום בנרות חנוכה

הרה"ק רבי צבי־הירש מרימנוב זיעוכי"א שח בדרך משל, כי היציאה מחודש תשרי וחגיו החמימים לחדש חשון הקר, הסגרירי ונטול החגים, היא כמו אדם היוצא מביתו המואר אל היער האפל והקר, אך במרחק הוא רואה נר שמאיר ומחמם את כל הסביבה, הוא נר חנוכה[א]. בנר החנוכה שני ממדים – אור וחום; וכל אחד מהם מלמד אותנו על צדיק מסוג אחר ועל סוג עבודה אחר.

המצוה העליונה, הדלקת נרות חנוכה, מוגדרת בהלכה בתור "נר איש וביתו"[ב], מצוה ביתית־משפחתית; אך תכליתה האמתית היא "פרסומי ניסא" – לפרסם ולהודיע לעוברים והשבים בחוץ את הנסים אותם עשה הקב"ה לאבותינו "בימים ההם בזמן הזה"[ג]. על־כן, בחג החנוכה מתכנסים כל בני הבית סביב הנרות, החדר מואר והאוירה חמימה, ומתוך הבית היהודי החם מפיצים את אור הנרות והחום שלהם גם לרחוב החשוך והקר. כאשר מתבוננים בנרות החנוכה ומשמעותם, יש להשתדל לחוות את המסר המיוחד של האור והחום גם בתוכנו פנימה.

אור בעינים וחום בלב

חודש כסלו מצטיין גם בריבוי חגים חסידיים, ובראשם חג הגאולה י"ט כסלו המכונה "ראש השנה לחסידות"[ד] (ונקרא בחסידות אף "חג החגים"[ה]). מייסד דרך החסידות, מורנו הבעל שם טוב נ"ע, ידוע באהבתו הרבה לאור. בכל מקום אליו הוא היה נכנס, הוא היה מורה להדליק עוד נרות כדי להוסיף אור[ו]. מובן מאליו, אם כן, שחג החנוכה, בו מוסיפים בכל יום עוד נר, היה חביב עליו ביותר.

מורנו הבעל שם טוב לימד שהמלה **אור** עולה בגימטריא **רז**, והסביר כי מי שיודע את הרז־הסוד של הזולת מסוגל להאיר לו את "**האור** כי טוב". והנה, כמספר **אור** ו־**רז** עולה גם הגימטריא של הביטוי **אין־סוף**: הרז בלבו של כל אחד הוא היכולת האדירה והאינסופית הטמונה בו אך לא באה לידי גילוי. האור מתקן את העינים כך שיוכלו להביט גם בסוד הנעלם[ז], ומי שרואה את הסוד האין סופי שטמון בזולת מסוגל להאיר אותו, לפקוח את עיניו לאפשרויות האין־סופיות הפתוחות בפניו לגילוי ה' ולמילוי שליחותו האישית בעולם ולכוון אותו למיצוי יכולותיו.

בעוד **האור** מופיע **בעינים** ומגלה עבורנו ענינים נעלמים, **החום** מופיע **בלב** האדם[ח]. כאשר היה מגיע ילד קטן אל מורנו הבעל שם טוב הוא נהג להניח את ידו על לבו ולאחל לו "שתהיה יהודי חם"[ט]. מהו החום שבלב? הרגש הראשון והעיקרי שבלב הוא האהבה (שכן החסד, שפנימיותו היא האהבה, הוא ראש וראשון למדות הלב, "יומא דאזיל עם כולהו יומין"), ולב חם הוא לב מלא באהבה חמה. ראשית ועיקר האהבה היא בקיום ה"כלל גדול בתורה"[י]: "ואהבת לרעך כמוך"[יב]. בהמשך מתפשט חום האהבה לכל הנבראים כולם, מתוך התודעה שעצם העובדה שה' ברא

מעובד מתוך מאמרו של רבינו שליט"א "צדיקים וגבורים" בספר "הנרות הללו" (על פי שיעורי כ"ט כסלו וב' טבת תשע"א).

א) ויש לציין, כי יום ההילולא קדישא של הרה"ק מרמינוב הוא ל' חשון, א' דראש חדש כסלו – כלומר שהוא הסתלק מן העולם כנושא עינים אל חג החנוכה הקדוש המאיר את החדש כולו.

ב) שבת כא, ב.

ג) נוסח ברכת "על הנסים" לחנוכה (וכן בברכת הדלקת נרות).

ד) לשון כ"ק אדמו"ר הרש"ב נ"ע במכתב. הובא בלקוטי־דבורים ח"ד עמ' 8151; תורת שלום עמ' 34. וראה ספר התולדות אדה"ז ח"ד עמ' 491 ואילך.

ה) אגרות קדש (כ"ק מוהריי"צ נ"ע) ח"ז עמ' ל; הקדמת "היום יום". נתבאר בלקו"ש ח"ה עמ' 634, חכ"ה עמ' 583.

ו) ראה ספר השיחות ה'ש"ת עמ' 471.

ז) והנה על גלות יון נאמר (בראשית רבה ב, ד) "שהחשיכה עיניהם של ישראל", והנרות הקדושים באו לתקן את החושך.

ח) ראה ישעיהו מד, טז: "הֶאָח (אור־חום ראשי־תבות **אח**) חַמּוֹתִי רָאִיתִי אוּר", ובפירוש המלבי"ם עה"פ.

ט) לקו"ד ג־ד ליקוט ל עמ' 247 (במהדורת לשה"ק). מורנו הבעש"ט היה מברך בלשון יידיש: "דו זאלסט זיין א ווארעמער איד". **יהודי חם** עולה בגימטריא **חנכה** (כמו שכתובה המילה בסדור).

י) ראה זהר ח"ג קג, א־ב; קצא, ב; ע"ח שכ"ה (דרושי הצלם) דרוש ב; פע"ח שער חה"ס פ"א.

יא) בראשית רבה כד, ז.

יב) ויקרא יט, יח.

משהו מעידה על כך שהוא אוהב אותו, ואם ה' אוהב אותו גם עלינו לאהוב אותו[יג]. חום האהבה מסוגל להפשיר את המחיצות בינינו לבין הזולת ואף להמיס דברים שקפאו והתעצבו בצורה ותפקיד שליליים.

כיוצא בזה, רמזו כי את אותיות הביטוי המגדיר את זמן הדלקת נרות, "עד שתכלה **רגל מן השוק**" – כלומר, כל עוד יש עוברים ושבים ברחוב – אפשר להחליף ולקרוא גם כך: עד שיכלה "**שלג מן הקור**" (ועל כן **נר חנכה** עולה **שלג** בגימטריא, כלומר שזה תקונו של זה).

צדיקים וגיבורים

נרות החנוכה, המדליקים את האור בעינים ומציתים את החום בלב, מסמלים דמויות מופת, של יהודים קדושים ועליונים בעם הקדש. כאשר אנו מתבוננים בנרות, עלינו גם לראות את הצדיקים וקדושי ה' שאותם הנרות מסמלים, ולהתקשר באמצעותם לדמויות אלו – דמויות המאירות את עינינו ומחממות את לבנו.

בסך הכל, ללא השמשים, מדליקים בחנוכה ל"ו נרות – המקבילים לל"ו צדיקים שבכל דור, ל"ו צדיקים עליהם נאמר כי הם רואים את פני השכינה בכל יום[יד]. הצדיקים וגדולי התורה נקראים גם "עיני העדה"[טו], משום שבמבטם הבהיר הם רואים את הסוד הפנימי שנמצא בתוך המציאות (השכינה, השוכנת בכל מקום) ומסוגלים להנחות אותנו בדרך אמת.

ההתקשרות **לצדיקים** עליהם מספרים הנרות מדלקה ומגלה את **האור** בעינים, אך כדי לפעול נכון בתוך המציאות ולהתמודד עם קשייה מתוך אמונה ובטחון בה' זקוקים גם לחום הלב. בספר יצירה מתואר לבו של האדם כ"מלך במלחמה"[טז] ולאידך הרמב"ם מכנה את המלך כ"לב כל ישראל"[יז]. הצדיקים רואים בבהירות את הסוד הפנימי, את הכיוון בו יש לצעוד ואת הטוב העתידי; אך המלך, המנהיג, מסוגל להפיח **בלב** אומץ ותוקף כדי להמיס את הקשיים וההתנגדויות של המציאות.

יג) ראה צואת הריב"ש אות יב.
יד) סוכה מה, ב ועוד (עה"פ "אשרי כל חוכי לו", ישעיה ל, יח).
טו) במדבר טו, כד.
טז) ספר יצירה פ"ו מ"ג.
יז) הלכות מלכים פ"ג ה"ו.

האהבה החמה ששוכנת בלב כלפי היעד העתידי שרואים באור העינים – מתבטאת במציאות באומץ וגבורה בחתירה אליו, עד כדי מסירות נפש ממש.

והנה, כאשר מונה התנ"ך את שמות גיבורי הצבא של דוד המלך מוצאים בדיוק ל"ו גיבורים, ביניהם עומד המלך עצמו ומפיח בהם רוח גבורה. בחומם מגלים לנו ל"ו הנרות גם את ענינים של ל"ו הגיבורים שבדור, ומעניקים גם לנו אומץ לצעוד בדרך הנכונה והמאירה.

שני נסי הג ההנוכה

והנה, בחג החנוכה מציינים כל ישראל שני נסים בהלל והודאה ובהדלקת הנרות. תפילת "על הנסים" עוסקת רובה ככולה בנס הניצחון במלחמת החשמונאים הקדושים, הטהורים, והמעטים ביוונים הרבים, הרשעים, והטמאים, ונצחונם הנסי עליהם. לעומת זאת, הדלקת נרות חנוכה היא זכר לנס פך השמן אשר אִפשר את הדלקת מנורת המקדש בשמן טהור במשך שמונה ימים. שני הנסים הללו הם המקור המובהק לאור העינים וחום הלב שתיארנו:

נס פך השמן הוא כמובן נס של אור, שהרי תכליתו של השמן היא הדלקת מנורת המקדש המפיצה את אורה לעולם כולו. נס זה ממחיש כיצד האור המדובר הוא גילוי של הרז הפנימי והנסתר. פך השמן עצמו חתום וסתום, "חתום בחותמו של כהן גדול", והוא הצליח להסתתר מעיני היוונים אשר טמאו את כל השמנים. הנס בו שמן המספיק ליום אחד דולק שמונה ימים הוא דוגמה יפה לכך שהפוטנציאל, היכולת הטמונה בדברים היא הרבה מעבר למה שנראה במבט החיצוני והשטחי. בתורת הקבלה המספר שמונה מסמל את האין סופיות – שבע הוא המספר של ימי השבוע, הזמן המוגדר והמוגבל, מספר מעשה בראשית, ואילו שמונה ימים כבר מבטאים את פריצת מגבלות הזמן וחתירה אל האין־סוף. אם כן, **אור** המנורה מגלה את הרז הפנימי של השמן, היכולת להאיר **עד אין סוף**.

נס הנצחון על היוונים הוא נס של חום הלב, המבטא את התוקף הפנימי להתמודד עם המציאות ולהאיר לה גם כאשר היא מתנגדת. במלחמה של חלשים ומעטים כנגד גיבורים ורבים את עיקר העוצמה היו צריכים לגייס בני חשמונאי מתוך לבם שבער באהבת ה', אהבת התורה, אהבת ישראל ואהבת ארץ ישראל. מעבר לגבורת המלחמה, נס הניצחון הוא נס 'מלכותי' שהביא לכינון מנהיגות חדשה ועצמאית לעם ישראל בארצו.

שני הענינים מתבטאים גם באופיים המיוחד של "מתתיהו בן יוחנן כהן גדול חשמונאי ובניו": החשמונאים הם כהנים, "צדיקים" שתפקידם להורות לעם את דרך התורה ("תורה אור"). מאידך, במלחמה התגלו החשמונאים כגיבורים. ורמז יפהפה לענין: כאשר מחברים את הערך המספרי של **צדיק** (402) ושל **גבור** (112) מקבלים את המילה **חשמונאי** (514)!

מאור לחום

בכל הדלקה של נר מופיעים בו־זמנית האור והחום וחג החנוכה כולל את שניהם. עם זאת, ניתן לתאר התקדמות על ציר הזמן מהאור אל החום. ככל כשמוסיפים נרות, בכל יום מימי החג, גובר גם האור וגם החום, אבל בעוד שכל נר ממשיך להיראות בפני עצמו, הרי שחום הנרות מצטבר יחד. כאשר רק נר אחד דולק שמים לב בעיקר לחידוש של האור, אך כשדולקים הרבה נרות מתחילים להרגיש את החום. הדבר מתבטא גם בכך שסופו של חנוכה נכנס לחודש טבת, החודש הקר של החורף, בו זקוקים הבריות להתכנס ולהתחמם יחד זה מזה (עד שחכמים אומרים כי דווקא בחדש טבת מורגשת ההנאה והתועלת בקיום הפסוק "אם ישכבו שנַיִם וחַם להם, ולאחד איך יֵחָם?"[יח]) – את האור של כסלו יש להמיר לחום הדרוש בחודש טבת.

מה משמעות התהליך הזה בעבודה האישית שלנו? עלינו להרבות באור העינים, ללמוד הרבה "תורה אור", להתקשר לצדיקים שהם "עיני העדה" ולזכות למבט בהיר על המציאות. אך אין להסתפק בבהירות השכלית ואפילו לא במבט החושף את סודות המציאות ולכן מתייחס אליה באופן חיובי. כדי לחולל שינוי בחיינו האישיים וכדי לתקן את המציאות כולה, צריכים להפנים את המבט המואר אל הלב, להתמלא באהבה חמה אל החזון האופטימי שנתגלה לעינים, ולפעול באומץ ובגבורה לשינוי המציאות.

יח) קהלת ד, יא.

משׂגים מבוארים בחסידות

פנימיות הספירות (ב) – חכמה, בינה, דעת

בגליון דחדש חשון השתא נתבארה מעלת העיסוק בפנימיות הספירות (וכן פנימיות שלש המדרגות בספירת הכתר). ונבאר בקיצור: בנוגע ללמוד הקבלה והחסידות בכלל חשוב להדגיש, שוב ושוב, כי לימוד כל המדרגות בסדר ההשתלשלות בפרט, ולימוד הקבלה בכלל, נועד למען עבודת ה' של הלומד והמתבונן. לצורך כך, עלינו להבין ראשית חכמה כיצד מרכז כל תורת הקבלה – עשר הספירות באמצעותן בורא ומהווה הקב"ה את העולמות כולם – מופיעות בנפש האדם, וכיצד הן משתקפות בנפשנו ובהתנהגותנו. לצורך כך, המקובלים וגדולי החסידות נתנו לנו כמה דוגמאות: חסד הוא אהבה, גבורה היא יראה, תפארת היא רחמים, וכו' – עוד ועוד מדות בנפש שמשקפות את הספירות. אבל הפרצוף הזה, של התכונה הפנימית של כל ספירה, מעולם לא הושלם. בשנים קדמוניות השלים רבינו שליט"א את הפרצוף הזה והסביר מהן התכונות הפנימיות של כל הספירות (ההסבר נדפס בספר "הנפש").

חכמה – בִּטּוּל

החכמה היא כח ההשכלה, המוגדרת בחסידות (תניא, אגה"ק טו) כ"ברק המבריק על השכל". חכמת האדם ממציאה רעיונות חדשים, משכילה ומבריקה. רק מאוחר יותר, בספירת הבינה, מתרחש פיתוח ועיבוד של הרעיונות וההברקות של ספירת החכמה (הבאות אליה מן ה"אַיִן", כלומר ללא מחשבה והתבוננות מוקדמת). על מנת להשכיל, יש צורך לפתח את הכח הנפשי השייך לספירת החכמה – בטול. כאשר האדם בטל, הוא בעצם מפסיק את קיומם העצמי של כל כחות נפשו. כאשר כל־כולו של האדם הוא אך ורק הקשבתו הפנימית לאַיִן, הוא נפתח להשכיל ולהבריק רעיונות ולהשכיל השכלות חדשות. כל הרגשה ומודעות עצמית במצב כזה רק תפריע להקשבה הפנימית לאַיִן.

מהקשרים הבסיסיים בקבלה (זהר ח"ג כח, א; לד, א; רלה, ב; זהר חדש לד, א; הקדמת תקו"ז ד, א; ובכ"מ) בין החכמה לבטול הוא ברמז: **חכמה** אותיות כח־**מה**, הכח להיות פשוט מאום. החכמה היא "ברק המבריק", הברקה החופפת על השכל אך אינה מציאותית ומורגשת, "בטלה" לגמרי (עד שתובן ותתייחד עם הבינה, אות ה עילאה בשם הוי'). לבחינת החכמה, השייכת לתורה (שכן "אורייתא מחכמה נפקת" – זהר ח"ב קכא, א), שייך משה רבינו, שמדתו המיוחדת היא בטול, כפי שאמר: "ונחנו מה".

בינה – שִׂמְחָה

הבינה היא המאמץ להבין את ההברקה השורה על המח וליישב אותה בשכל. הכלי המרכזי לצורך כך הוא ניתוח והתבוננות בפרטים, המאפיין את הבינה. הבינה, הבנה מעמיקה של המציאות, מולידה מדות – אהבה, יראה, רחמים וכו'. על הבינה, שהיא "אמא" לעומת החכמה – "אבא" – נאמר "אם הבנים שמחה", ועל־כן היא ה'מולידה' את המדות בנפש. בשלמות הבנה והשגה של התבוננות כל שהיא בנפש, נוצרת שמחה גדולה בנפש, ולכן הבינה היא מקור השמחה. מתוך הבטול ה'דרוך' והלומד, רק בהתבוננות מעמיקה והבנה של ההשגות ניתן לשמוח באמת.

דעת – יִחוּד

דעת היא לשון התקשרות והתחברות, כבפסוק "והאדם ידע את חוה אשתו" (ראה תניא סופ"ג). בלשון התניא כח היחוד הוא ש"יתקע מחשבתו בחוזק בגדולת אין סוף ברוך הוא, ואינו מסיח דעתו". בנוסף להתקשרות לקב"ה או להשכלה מסוימת, הדעת מקשרת בעיקר את חלק ה'מוחין' אל חלק ה'המדות' הנולדות ממנו. ממילא, כח היחוד הוא מעין כח הריכוז. הוא מרכז את כל כחות הנפש כולם, בהיותו 'ממוצע מחבר' ביניהם, ומוביל את כולם לעיסוק – שכלי, רגשי או מעשי – בענין אחד, יחד. בחסידות מבואר, כי האדם מתקשר לענין בו הוא בעל 'חוש' – ענין שנוגע לאדם, קשור ומיוחד לרצון ולענג שלו (כפי שהתבאר בגליון הקודם).

דברי בני חכם חן

איזר קצר – מתוך דברי רבינו שליט"א

הגובה ומשיה

בחנוכה יש שמונה צדיקים 'גבורים', כנגד שמונת הימים בחג: **יוחנן** (כהן גדול), **מתתיהו**, **יהודית** (בת מתתיהו, שהרגה את ההגמון), **יהודה**, **שמעון**, **יוחנן**, **יונתן** ו**אלעזר** (חמשת ה'מכב"ים'). חשבון השמות של כולם יחד עולה בגימטריא ח' פעמים משיח! כלומר, בכל אחד מהגבורים הללו מוסתר משיח, שגואל את ישראל במלחמת ה' צב־אות. מובא בדברי חז"ל (ערכין יג, ב), כי בכינור של מלך המשיח יהיו שמונה נימים, כנגד הדמויות של חנוכה.

באהלי צדיקים

ב"ק הרב המגיד
ממעזריטש זיעוב"א
יומא דהילולא – י"ט בסלו

רבי דוב בער, המגיד ממעזריטש, היה תלמידו וממשיך דרכו של הבעל שם טוב הקדוש. בתקופת הנהגתו, שנה לאחר הסתלקות הבעל שם טוב ועד לפטירתו בשנת תקל"ג, הצטרפו אל החסידות רוב מניין ובניין של גדולי הדור הבא. אף שבניגוד לרבו הבעל שם טוב, היה המגיד עצמו יושב אוהל מובהק – את תלמידיו שלח למקומות רבים בפולין וליטא, כשהאחים הקדושים ר' שמעלקא ור' פנחס 'בעל ההפלאה' הגיעו אף לדייטשלנד, הלא היא גרמניה הרחוקה (פיזית ורוחנית). החסידות שגשגה, ומטבע הדברים – גם ההתנגדות לה העמיקה. מסופר כי המגיד נפטר בעקבות המחלוקת העזה, כאשר כמה מתלמידיו השיבו מלחמה שערה והדבר עלה לו בבריאותו ולבסוף בחייו. בשנת תקל"ב פרצה במעזריטש מגפה. ר' זושא מאניפולי תלמידו, הביא את המגיד ובני ביתו לאניפולי, שם התגורר המגיד כשבעה חודשים עד ליום הסתלקותו בי"ט בכסלו תקל"ג. ביום פטירתו אמר לב"ק אדמו"ר הזקן בעל התניא והשו"ע נ"ע: "היום הוא יום טוב שלנו". דבריו הובנו לאחר שנים, בשנת תקנ"ט, כאשר אדמו"ר הזקן שוחרר מכלאו ביום הזה. לאחר פטירתו, התפזרו תלמידיו ברחבי אירופה והפיצו את אור החסידות במקום מושבם, בהניחם את יסודותיה של תנועת החסידות כפי שהיא כיום.

הארת הגוף

העידו על הרב המגיד נ"ע, זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל, שכאשר היה שם את ידו הקדושה ליד נר האור היה עובר דרך היד. כלומר, היד שלו הייתה שקופה. זה לא היה איזה 'קונץ' או קסם חלילה וחס, אלא שמרוב זיכוך הגוף, נעשה גופו כאספקלריא המאירה.

את המילה 'זיכוך' בלשוננו, ניתן לפרש כ'נקיון'. ניתן להבין, אם כך, שהאטימות הנראית לעין אינה מצבו הטבעי של הגוף. זהו 'לכלוך', הנובע מחטא אדם הראשון.

על האדם הראשון קודם החטא, נאמר שהאיר באור מסנוור כל כך עד שעקבו בלע באורו את אור השמש. כאשר חטא, הולבש בכותנות עור הנקראות בזוהר "משכא דחיוויא", עור הנחש. אולם בספר התורה של רבי מאיר נכתב במקום זאת "כותנות אור", כיוון שאצל צדיקים המזככים את גופם, נעשה הגוף כלי נקי לנשמה המאירה דרכו, כלשון הפסוק "חכמת אדם תאיר פניו".

בדרך כלל, זיכוך הגוף משמעו בעיקר התאמה מלאה בין רצון הגוף לרצון הנשמה. אצל המגיד הקדוש, שהיה אחד ומיוחד בזיכוך גופו, הדבר התבטא אף בשקיפות פיזית, המביעה היטב את היות הגוף טפל והנשמה עיקר. אף לאחר יציאת נשמתו מגופו, המשיך הגוף לחוש בכך ולמלא את רצון הנשמה: כאשר ערכו את הטהרה לגופו, התכופף המגיד וטבל במקווה בכוחות עצמו! סיפור נוסף מתאר כיצד, כאשר נלקח לקבורה, התרוממה מיטתו באוויר. התלמידים מיהרו לתפוס בה ולהורידה, כדי לא לפגוע בכבוד צדיקי הדורות הקודמים – שקדושתם לא התבטאה בגילוי כזה.

מכל זה אפשר להתרשם, שזיכוך הגוף מושג על ידי סיגופים ותעניות המערערים את אופיו המוצק. אמנם גם לכך יש תפקיד, אך זה כלל איננו העיקר: בקבלה, משויך הגוף וזיכוכו לספירת התפארת, והמקובלים הראשונים לימדו שספירת התפארת נקראת "אספקלריה המאירה". מדוע? בכל הספירות, שם הוי' מאיר ומחייה את אחד משמות ה' האחרים, המהווה כלי אליו. בספירת התפארת, לעומת זאת, גם האור וגם הכלי הם שם הוי'.

בחסידות מסבירים זאת בכך ששם הוי' הוא שם הרחמים. ההתייחסות הבסיסית ביותר של הבורא לברואיו היא הרחמים, והם מתבטאים בצורות שונות לפי הצורך והעניין. בספירת החסד דרך נתינה, בספירת הגבורה דרך ריסון, וכן הלאה. ספירת התפארת היא הבעת הרחמים עצמם, כפי שהם. כאן הלבוש נועד לגלות את מלוא רגשותיו של ה' בלא צורך בכסות שאינה מן העניין. מכאן אנו למדים, שהאדם הזך ביותר הוא זה המרחם יותר מכל על זולתו, ורק כך ניתן לזכך את הגוף.

אם המניע לסיגוף הוא החשק להתעלות אישית, יעשה הגוף צנום מאוד, אך מלא בתחושת ערך עצמו וקטנות הזולת. אם לא יחוש כך, מה ייתן לו את הכח לעמול יותר מחבריו? כאשר מגמת האדם היא היכולת להיטיב לזולתו, והוא מעוניין שגופו לא יפריע בכך – אזי מזדכך גופו באמת, והופך מאיר.

"פָּדָה בְשָׁלוֹם נַפְשִׁי... וַאֲנִי אֶבְטַח בָּךְ"

אי"ה במוצש"ק וישב, מוצאי כ' כסלו תתקיים

התוועדות י"ט כסלו המרכזית בהשתתפות רבינו שליט"א

אולם "בית רבקה", כפר חב"ד ב' | 20:30

"לכשיפוצו מעיינותיך חוצה"!

לפרטים: 055-961-2637

נערך ע"י תלמידים – לא מוגה. טל' – 054-8425801. לפניות ותגובות, לתרומות להוצאת העלון, ולקבלת העלון בדוא"ל: ozby208770@gmail.com

להאזנה לשיעורי וניגוני רבינו שליט"א: 079-9211452 או 02-5434297 – המספר פתוח ליידים כשרים. להצטרפות לקבלת השיעורים בדוא"ל פנו אל: itiel@pnimi.org.il